Dzisiejszy numer zawiera 4 strony

Cena pojedyńczego egzemplarza 15 groszy

GŁOS WĄBRZESKI

Przedpłata: w eksped. miesięcznie 1,50 zł z odnoszeniem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozaterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 łam.) 10 gr, za reklamy na str. 3-łam. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstem ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski" wychodzi trzy razy tygodn. i to w poniedziałek, środę i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11 Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252

Poniedziałek Dominika wyzn.
Wtorek N. M. P. Snieżnej
Sroda Przemienienie Pańskie

Dziś	wschód	słońca	4,25	zachód	7,54
Jutro	„	„	4,27	„	7,44
Pojut.	„	„	4,28	„	7,42

Nr. 90 | Wąbrzeźno, sobota 5 sierpnia 1930 r. | Rok X

Stronnictwa polityczne a partyjnictwo.

Partje polityczne są niezmiernie doniosłym czynnikiem kształcenia obywateli kraju. Każde stronnictwo jest rzecznikiem interesów pewnej grupy społecznej i ono ma własny pogląd na sprawy publiczne, stosownie do reprezentowanych dążeń i celów, a wzięte razem partje polityczne tworzą łączność życia politycznego danego narodu. A że interesy poszczególnych grup nie zawsze są z sobą zgodne, nic więc dziwnego, że pomiędzy partjami powstają tarcia, konflikty i antagonizmy. Tarcia te mają złe strony wprawdzie, bo marnują dużo sił i energji społecznej, ale zato ostrzą zmysł życia politycznego, budzą i potęgują zainteresowanie sprawami ogólnemi, no i wreszcie ambicja znajduje tu pole działania. Tworzenie się i istnienie partyj politycznych połączone jest tylko z wyższemi formami ustroju państwowego. Dzięki stronnictwom politycznym każde zagadnienie społeczne bywa rozpatrywane z różnorodnych punktów widzenia i dlatego zyskuje na wszechstronnem oświetleniu. Partje polityczne rozwijają krytykę postępowania władz rządowych, co z jednej strony jest pobudką dla funkcjonarjuszy do intensywnej i owocnej pracy, a z drugiej strony wykazuje błędy które dzięki tej krytyce mogą być w porę naprawione. Najniebezpieczniejszą rzeczą dla rządzącego jest brak dostatecznie jasnego i krytycznego poglądu na własne postępowanie. Źle jest jeżeli dopiero wielkie wstrząśnienia państwowe i społeczne po niewczasie wykazują wieloletnie błędy, popełniane przez rząd zbyt biurokratyczny, to jest nie poddający się krytyce społecznej. Rząd, który usiłuje zagłuszyć samodzielność myśli politycznej w społeczeństwie, wyrządza tem samem wielką szkodę, bo skazuje z jednej strony ogół na bezmyślność polityczną, a z drugiej strony pozbawia go sił twórczych, które tylko w życiu publicznem mogą się przejawiać w całej pełni. Wprawdzie myśl polityczna mimo wszelkich przeszkód toruje sobie drogę, jeżeli nie jawną, to podziemną i kruszy wszelkie zapory, a gdy tamowanie wolnego jej rozwoju trwa zbyt długo, to wreszcie z całą siłą wybucha w formie jawnej opozycji przeciwko panującemu porządkowi rzeczy. Przeciwnie, normalne i stopniowo rozwijające się życie stronnictw politycznych wnosi wiele ładu i porządku do stosunków państwowych i społecznych. Powiedzieliśmy — normalne i stopniowo rozwijające się życie stronnictw, niestety u nas powstanie stronnictw nastąpiło ani stopniowo, ani normalnie.

W okresie rządów zaborczych stronnictwa polityczne nie istniały jawnie, a myśl polityczna musiała się kryć, będąc ścigana i prześladowana, działalność jej była ukryta — konspiracyjna.

Wtedy celem stronnictw było nie dążenie do doskonalenia porządku rzeczy, lecz tworzeniem spisków rewolucyjnych, dążących do gruntownego przewrotu. A czem działalność ta przez ówczesne rządy była więcej prześladowana, tem z większą intensywnością i rozmachem rozwijała się.

Uwolniony z pod jarzma zaborczego naród odziedziczył wszystkie już istniejące partje wraz z ich przywódcami o dawnym roznamiętnieniu. Większość przywódców nie umiała czy też nie chciała przystosować działalności swego stronnictwa do nowych wręcz odmiennych warunków, a niewyrobiony politycznie ogół, nie mający dostatecznie jasnego sądu o rzeczy łatwo wchłaniał każdą narzuconą mu ideę ogólnikową i z łatwością dawał się jej porwać w wir nierzeczowej pracy ku doskonaleniu porządku rzeczy a w wir partyjnictwa. Oszczerstwa, obrzucanie przeciwnika błotem, wylewy nienawiści i kłamstwa stały się na porządku dziennym. Wszystko to, rozumie się, obniżyło poczucie moralne ogółu, który przywyka do tego rodzaju faktów, jako do zjawisk całkiem normalnych. A przecież każde narodowe stronnictwo ma najwyższe zadanie dbać o rozwój i dobro narodu, nie wolno mu więc nic czynić, co poniża i rozstraja naród, zamiast go dźwigać i krzepić. Broni demoralizującej nie wolno używać w walce partyjnej, gdyż ona nietylko przeciwnikowi, ale całemu narodowi szkodzi. Truje wódka i przekupstwo wyborcze, ale truje również kłamstwo, potwarz, nienawiść, trują i to najwięcej zwodnicze obiecanki, truje nadużywanie pozoru pracy społecznej dla partyjnych celów.

Do rzędu ujemnych zjawisk w życiu politycznem współczesnych społeczeństw należy to, że partyjność wyrabia jednostronny punkt widzenia na sprawy publiczne. Człowiek pochłonięty interesami partji, staje się niezdolnym do bezstronnej, oceny faktów życia społecznego. Do rzędu tych ludzi należy właśnie większość naszych działaczy partyjnych. Dzięki właśnie temu zjawisku mamy nie normalną, i stąd wielce pożyteczną pracę stronnictw narodowo - politycznych, a partyjnictwo. Dzieje się więc wielka szkoda dla rozwoju narodowego.

Społeczeństwo jedynie wówczas umiejętnie poprowadzi swą politykę, gdy do niej będą przystępować ludzie dojrzali, doświadczeni z wyrobionym światopoglądem, a nadewszystko, jeżeli będą mieli silny charakter, dający im całkowitej uczciwości w postępowaniu. Każdy skrajny zwolennik jakiejś partji politycznej nie zna żadnego innego celu społecznego poza ideałem własnej grupy. Dążeniem jego jest, aby moc, siła i pogląd partji możliwie się rozpowszechniły i zapanowały. Tymczasem politycznie wyrobiony, a nadewszystko, o szczerem poczuciu patrjotycznem obywatel musi czuć i rozumieć, iż pomyślność całego narodu polega na wzajemnem uwzględnieniu wszystkich słusznych interesów. W chwili obecnej palącą koniecznością jest, aby naród nasz corychlej wyzbył się partyjnictwa, a stworzył stronnictwa o zdrowych polityczno-społecznych podstawach.

(m. k.)

Nominacja Ks. Biskupa-Sufragana Łomżyńkiego.

Ojciec św. mianował ks. prałata Bernarda Dembka biskupem tytularnym Troady i biskupem sufraganem diecezji łomżyńskiej.

Ks. Bernard Dembek, urodzony w roku 1878, wyświęcony na kapłana w r. 1903, prałat domowy

Jego Świątobliwości, był dotychczas proboszczem w Grudziądzu prezesem Rady Związkowej Kat. Stow. Młodzieży na diecezję chełmińską.

Biskup-nominat znany jest ogółowi polskiemu ze swych prac i zasług dla Kościoła i Ojczyzny, zarówno w odrodzonej Polsce jak i w chwilach dla narodu polskiego najcięższych — pod panowaniem pruskiem. Dlatego też społeczeństwo polskie z wdzięcznością powita zaszczytne wyróżnienie, które spotkało ks. prałata Dembska ze strony Stolicy Apostolskiej

Nowemu Pasterzowi składamy serdeczne życzenia: Ad multos annos!

WŁOCHY NIE PRZYJMĄ POMOCY OBCEJ DLA OFIAR TRZĘSIENIA ZIEMI.

Ambasada Italji w Warszawie komunikuje, iż rząd italski, mający w swych rękach wszystkie sprawy, dotyczące akcji pomocy dla ofiar katastrofy trzęsienia ziemi, odmawia przyjęcia jakichkolwiek darów z zagranicy, wyrażając zarazem gorące podziękowanie tym wszystkim, którzy okazali szlachetny zamiar przyjścia z pomocą.

KRÓTKIE WIADOMOŚCI

* Minister Prystor powrócił z urlopu.

* Minister Przemysłu i Handlu Kwiatkowski rozpoczął urlop wypoczynkowy.

* W czasie zabawy w Rybniku zatruło się denaturatem 6 osób. Trzy osoby zmarły.

* Zalewski, minister spraw zagranicznych, objął urzędowanie.

* Sesja parlamentu angielskiego odroczona została do 20 października.

* W Stanisławowie aresztowano 19 komunistów.

* Koło Lidzbarka w Bryńsku spaliło się 30 domów oraz kilkaset sztuk bydła.

* Minister francuski Pernot zwiedził Gdynię i urządzenia morskie.

* Wczoraj odbył się w Wilnie ogólny zjazd Związku Podoficerów Rezerwy.

* Waldemaras ma być przymusowo wysiedlony z Litwy.

* Lotnik Hirth, który odbywa etapowy lot do Ameryki na awjonetce, wylądował w Islandji.

* Koronacja króla Karola II odbędzie się 21-go września br.

* Powódź w Turkiestanie wyrządza liczne szkody. Wezbrane rzeki wyszły z brzegów i zalały 10 wiosek. Około 1000 ludzi postradało życie.

* Doradca finansowy rządu polskiego p. Devey opuszcza Polskę 20 listopada br.

* W Meksyku odbył się ślub b. prezydenta gen. Callesa z 24-letnią Eleonorą Korente.

* Podczas komunistycznych demonstracyj aresztowano w Pekinie 220 komunistów.

* We Lwowie mieszka 120-letnia p. Antonina Kaller, najstarsza Polka w całej Polsce.

* Proklamowany przez komunistów t. zw. „dzień antywojenny“ mający odbyć się 1 sierpnia b. r. nie udał się nigdzie.

* Pan Prezydent Rzeczypospolitej wraca do Spały.

* Były premjer, prof. Bartel pisze pamiętniki.

* Ministerstwo skarbu wydało zezwolenie na wprowadzenie do handlu małych buteleczek z wódką monopolową, po cenie 72 i 76 groszy, zależnie od mocy 40 i 45 proc.

* Major Kubala udaje się do Ameryki na dłuższy pobyt.

* We wsi Okuniewo pod Warszawą pożar strawił 34 gospodarstwa. Straty wynoszą miljon złotych.

* Redaktor „Dnia Kowieńskiego“ w Kownie zwolniony został z więzienia, gdzie przebywał przeszło 2 miesiące.

* Na jeziorze „Erie“ (Ameryka) zatonął parowiec. 15 ludzi utonęło.

* W Hiszpanji jest wyjątkowo niska temperatura.

Nasz poradnik

WYMIAR PODATKU DOCHODOWEGO.

Urzędy skarbowe przystąpiły do rozpatrywania odwołań od wymiaru podatku dochodowego w związku z wymiarem podatku tego za rok 1929. Wszystkie odwołania sprawdzane są z materjałami posiadanemi przez biura informacyjne pprzy Izbie Skarbowej i w wypadku stwierdzenia większego dochodu, niż przedstawia płatnik, zostaje on wezwany, by w ciągu 14 dni przybył celem wytłumaczenia niezgodnych danych.

O ile podatnik w okresie wyznaczonym mu 14 dni nie przybędzie do urzędu podatkowego celem wyjaśnienia swej sprawy, wymiar następuje zgodnie z posiadanemi przez urząd skarbowy danemi.

Wyjaśnienia te obowiązany jest podatnik złożyć tylko w stosunku do konkretnych zarzutów urzędu skarbowego, natomiast nie ma on obowiązku wyjaśnienia zarzutów ogólnych, nie opartych na danych faktycznych, posiadanych przez urząd.

JAKIE PODATKI PŁATNE SĄ W SIERPNIU.

W ciągu miesiąca sierpnia rb. winny być wpłacone następujące podatki:

Do 15 sierpnia — druga zaliczka na poczet podatku przemysłowego od obrotu osiągniętego w miesiącu lipcu przez przedsiębiorstwa, prowadzące prawidłowe księgi handlowe. I i II kategorji przedsiębiorstwa, oraz od I do V kategorii przedsiębiorstwa przemysłowe.

Do końca miesiąca sierpnia winny być wpłacone zaliczki odroczone na poczet podatku przemysłowego od obrotu za II kwartał rb., w wysokości jednej piątej części sumy danego podatku.

W ciągu siedmiu dni winien być uiszczony podatek od uposażeń służbowych, emerytalnych itd.

W ciągu miesiąca sierpnia płatne są wszystkie zaległe podatki, odroczone, z terminem płatności na sierpień, oraz podatki, co do uiszczenia których w m. sierpniu otrzymali płatnicy wezwania. (s)

PRZEDŁUŻANIE KONCESYJ WÓDCZANYCH.

Od lat kilku wlecze się sprawa cofnięcia koncesyj alkoholowych wielu właścicielom składów wódczanych oraz restauracyj. W związku z powyższem sfery kupieckie czynią zabiegi w kierunku uregulowania ostatecznego tej sprawy bez krzywdy dla kupców. Ostatnio sfery kupieckie złożyły w Ministerstwie Skarbu memorjały, wskazujące na to, że cofnięcie koncesyj spowodowałoby pogłębienie kryzysu. W memorjałach kupcy wyrażają zgodę na nieprzedłużenie koncesyj alkoholowych tym kupcom, którzy byli ukarani za wykroczenia karno-skarbowe oraz tym, których majątek przewyższa wartość 100.000 złotych. (a)

Posiedzenie Rady Ministrów.

Warszawa, 2. 8. — Dnia 1 sierpnia pod przewodnictwem premjera Walerego Sławka odbyło się posiedzenie Rady Ministrów na którem Rada Ministrów rozpatrzyła i zatwierdziła plan akcji rezerw zbożowych na bieżący rok gospodarczy, oraz uznała za konieczne wznowienie interwencyjnych zakupów zbożowych. Prócz tego Rada Ministrów załatwiła cały szereg spraw bieżących, między innemi rozporządzenie o zmianie granic miasta Częstochowy, odstąpienie miastu Poznaniowi gruntów państwowych celem rozbudowy miasta oraz uzupełnienie do rozporządzenia określającego normy zasiłkowe dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe.

—o—

„Następca“ króla Bolesława Chrobrego.

„KRÓL STANISŁAW MA SIĘ OŻENIĆ Z KRÓLOWĄ MARJĄ“.

Stanisław Siennicki — „Rex mundi“.

Wilno, 4. 8. — W Lidzie pojawił się na widowni skromny i mało znany dotychczas szerszemu ogółowi człowiek nazwiskiem Stanisław Siennicki, który w listach do władz podpisuje się następująco:

„następca tronu po królu Bolesławie Chrobrym. Rex mundi“.

W pismach swoich domaga się on, od władz oddawania mu honorów.

Siennicki zamierza opuścić Polskę i udać się do Genewy.

Wydał on manifest, w którym zawiadamia władze, że Polska za pośrednictwem Ligi Narodów otrzyma wkrótce królowę, gdyż król Stanisław ma się ożenić z królową angielską Marją.

„Wampir z Düsseldorfu“ ma na sumieniu 48 morderstw i 45 wypadków podpalenia.

TAK USTALIŁO ŚLEDZTWO SĄDOWE.

Berlin, 4. 8. — „Berliner Tageblatt“ donosi z Düsseldorfu, iż podczas dochodzenia sądowego przeciwko osławionemu „mordercy z Düsseldorfu“ Kürtenowi ustalono, iż popełnił on, względnie usiłował popełnić morderstwo w 48 wypadkach, a w 45 wypadkach dopuścił się występku podpalenia. Kürten uznany został w toku dochodzenia pomimo wykrętnych zeznań, jako niewątpliwy sprawca wszystkich morderstw popełnionych w Düsseldorfie.

Wyrok na redaktora radykalnego pisma

ZA ZNIEWAŻENIE PROBOSZCZA.

Warszawa, 4. 8. Przed sądem odpowiadał za znieważenie kapłana Tadeusz Wieniawa-Długoszewski, redaktor pisma „Polska Wolność“.

Red. Wieniawa-Długoszewski w tygodniku swym umieścił elaborat nieznanego autora, godzący w cześć i dobre imię ks. Zuby, proboszcza parafji w Łomnie pod Warszawą. Artykuł w duchu napastliwym zarzucał księdzu, iż fundusze, zbierane na budowę kościoła, lokuje w banku na własne konto, a poza tem zbierane od chłopów jaja przywozi do Warszawy na sprzedaż.

Wieniawa-Długoszewski na rozprawę się nie stawił. Sąd okręgowy wymierzył mu za umieszczenie oszczerczego artykułu karę 3 miesięcy więzienia.

Niezwykły dramat rodzinny

Bytom, 4. 8. — W Dąbrowie na Śląsku Opolskim rozegrała się niezwykła tragedja rodzinna. W małżeństwie Krawczyków istniały od dłuższego czasu niesnaski na tle podejrzenia o zdradę małżeńską, której miała się rzekomo dopuszczać żona Krawczyka. Chcąc oczyścić się z podejrzeń przed mężem, Krawczykowa zaprosiła swego rzekomego kochanka na kolację i tu w oczach męża rozpłatała mu głowę toporem, zabijając go na miejscu. Odstawiono ją do sądu w Zabrzu. Niezwykła ta historja wzbudziła ogromne poruszenie.

INWALIDZI CHCĄ TWORZYĆ NOWE WARSZTATY PRACY.

O kursy pszczelnictwa, ogrodnictwa i jedwabnictwa.

Zarząd główny Związku Inwalidów Wojennych R. P. wystąpił do ministra pracy i opieki społecznej o poparcie projektu zorganizowania kursów pszczelnictwa, ogrodnictwa i jedwabnictwa dla inwalidów, ich rodzin, oraz wdów i sierot po poległych.

Projekt ten ma na celu częściowe choć rozwiązanie palącej obecnie sprawy bezrobocia wśród inwalidów wojennych. Związek podkreślił, że dzięki zorganizowaniu kursów niejeden inwalida mógłby przy skromnej pomocy zdobyć warsztat pracy.

WAŻNE DLA INWALIDÓW.

Kapitalizacja rent inwalidzkich.

W ostatnich dniach wydane zostało rozporządzenie, zmieniające dotychczasowe przepisy o kapitalizacji rent inwalidzkich.

Kapitalizacja rent polega na jednorazowej wypłacie renty za ustalony okres czasu przyczem inwalida zrzeka się po upływie tego okresu pretensji do zaopatrzenia ze skarbu państwa.

Kapitalizacja może być całkowita lub częściowa, zależy od orzeczenia specjalnej ad hoc powołanej komisji z udziałem lekarza.

W myśl nowego rozporządzenia do załatwiania spraw kapitalizacji rent uprawnione będą nie wszystkie starostwa jak dotychczas, lecz tylko te, w których znajdują się referaty do spraw inwalidzkich.

PRZEDSIĘBIORSTWA RZEMIEŚLNICZE BĘDĄ WOLNE OD PODATKU OBROTOWEGO.

W związku z przypadającym w sierpniu terminem płatności szeregu podatków przypomnieć należy, iż w czerwcu r. b. wydany został okólnik Ministerstwa Skarbu, dokładnie ustalający, iż wszystkie pracownie i t. zw. zajęcia, wymienione w art. 8 punkt 5 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, prowadzone przez właściciela, przy współudziale jednego członka rodziny, lub jednej najemnej siły pomocniczej, wolne są od podatku obrotowego, jednakże nie są zwolnione od obowiązku nabywania świadectw przemysłowych.

Ostatnio jednak weszło w życie nowe zarządzenie, w myśl którego wymienione w art. 8 punkt 5-ty przedsiębiorstwa, t. j. zatrudniające oprócz właściciela i jednego członka jego rodziny również siłę najemną wolne są od obowiązku wykupywania świadectw przemysłowych.

Nadmienia się przytem, że o ile utrzymywany jest zakład handlowy sprzedaży wyrobów własnych poza lokalem, w którym mieści się pracownia, to wówczas na ten właśnie zakład handlowy winno być wykupywane świadectwo przemysłowe, oraz winien być płacony podatek obrotowy.

DZIESIĘĆ LAT TEMU

DZIESIĘCOLECIE DNI KRWI I CHWAŁY.

3 sierpnia 1920 r.: Front południowo-wschodni' Sprzymierzone oddziały ukraińskie zostały zmuszone do częściowego cofnięcia się na linję Strypy i Dniestru.

Kontrakcja 12-tej dywizji piechoty, pod dowództwem rannego pułkownika Januszajtisa, doprowadziła do wyrzucenia nieprzyjaciela za Seret na całej linji, przyczem pod Mikulińcami został 24-ty pułk piechoty sowieckiej otoczony i w pień wycięty. Wybitną rolę odegrały w tej akcji czołgi. Na przedpolu Mikuliniec naliczono 1600 trupów nieprzyjacielskich. Straty własne również duże, wyniosły w 12-tej dywizji 11 oficerów zabitych, 18 rannych oraz 500 szeregowych rannych i zabitych.

KINO — SŁOŃCE

„TAJEMNICA PANNY MARY“.

Dramat w 10 wielkich aktach. W roli tyt. **Curt Vesermann, Elza Emari, Dolly Grey, Ewa Speyer, Lydja Potechina i Andte Mattoni,** oraz tysiące statystów.

18-ta dywizja generała Krajowskiego zdobyła w godzinach wieczornych Brody.

W następstwie upadku Brześcia został na południu wstrzymany dalszy rozwój zwycięskich operacyj, co uniemożliwiło całkowite wyzyskanie osiągniętej nad Budiennym przewagi.

3-cia armja cofając się nad Bug opuściła Kowel.

Front północno - wschodni. W grupie polskiej i 4-tej armji zażarte walki na linji Bugu wśród obustronnych dużych strat.

1-sza armja: W rejonie Zambrowa grupa generała Żeligowskiego zagrożona okrążeniem odpiera gwałtowne ataki nieprzyjacielskie. Brygada pułkownika Łuczyńskiego, maszerująca na odsiecz Łomży, a wobec upadku tej twierdzy odwołana pod Zambrów, ponosi w dniu dzisiejszym ciężkie straty. Jej pułk 34-ty zostaje w bitwie pod Jabłonną a potem pod Saniami, otoczony przez przeważające siły nieprzyjacielskie i niemal doszczętnie zniesiony.

KRONIKA SPORTOWA.

K. S. „POMORZANKA“ — O. P. W. SOKÓŁ — TCZEW.

Zawody o mistrzostwo grupowe kl. C. dały wynik 4:4 (2:3) dzieląc punkty po 1 dla każdej drużyny. Przeciwnik przeciętny, umiał wykorzystać kilka słabych chwil obrony — umieszczając 4 bramki w siatce białozielonych. Również 4 bramki zdobyła „Pomorzanka“, nie wykorzystując przy prześladującym ją „pechu“ kilku ładnych pozycyj podbramkowych. Z powodu nieprzybycia sędziego związkowego, sędziował bardzo poprawnie p. E. Piszcz. Publiczności niewiele.

POŁĄCZENIE ORGANIZACYJ DZIENNIKARSKICH NA POMORZU FAKTEM DOKONANYM.

Zarząd Związku Syndykatów Dziennikarzy Polskich na posiedzeniu w dniu 6 lipca 1930 r. w sprawie zjednoczenia organizacyj dziennikarskich na Pomorzu powziął następującą uchwałę:

Zarząd Związku Syndykatów Dziennikarzy Polskich:

1) uważa finaljzację akcji na rzecz zjednoczenia organizacyj dziennikarskich na Pomorzu za sprawę nagłą ze względów zarówno państwowych jak zawodowych;

2) całkowicie aprobuje wszystkie działania specjalnego delegata Zarządu kol. Bazylewskiego w sprawie tej poczynione i dziękuje mu za owocną, gorliwą i ofiarną pracę w tym zakresie;

3) przyjmuje do wiadomości następującą listę członków nowego Zarządu Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich: Teska — prezes, Sacha — I wiceprezes, Wasilewski — II wiceprezes, Fiedler — sekretarz, Łydko — sekretarz urzędujący, Zagierski — skarbnik, Lewandowski, Matłosz i Formański — ławnicy.

4) powierza nadal p. Bazylewskiemu jako arbitrowi wszystkie funkcje związane z finalizacją zjednoczenia.

—o—

Na podstawie powyższej rezolucji, wymieniony Zarząd Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich odbył dnia 25 lipca rb. w Grudziądzu pierwsze posiedzenie, podejmując tem samem swoje normalne czynności.

POLAK PREZESEM ZARZĄDU CUKROWNI CHEŁMŻYNSKIEJ.

Z **Płużnicy** donoszą nam o radosnej nowinie. W Chełmży wybierano nowego prezesa zarządu Cukrowni Chełmżyńskiej na miejsce zmarłego p. K. Wegnera z Ostaszewa. Szczęśliwy wybór padł na p. **Jerzego Ślaskiego z Orłowa,** naszego powiatu. Pan Ślaski jest pierwszym Polakiem, który od powstania cukrowni wybrany został na prezesa zarządu — dotychczas byli prezesami Niemcy. Panu Ślaskiemu życzymy wytrwałości i gorliwej pracy w zarządzie Cukrowni Chełmżyńskiej dla dobra ogółu społeczeństwa polskiego. (-)

WIADOMOSCI POTOCZNE.

Wąbrzeźno, dnia, 4 sierpnia 1930 r.

— **Osobiste.** Komendant P. P. posterunku Wąbrzeźno, p. przodownik **Krawczyk,** rozpoczął dziś 4-tygodniowy urlop wypoczynkowy. Na czas nieobecności p. Komendanta, zastępuje go p. **Kasprzyk.** (-)

— **Ładne powietrze.** Od soboty mamy ładne powietrze — które niewątpliwie pozo tanie dość długo, — przynajmniej do tego czasu, aż żniwa zostaną zakończone. (x)

— **P. Kazimierz Świtalski,** były prezydent ministrów bawił wczoraj w niedzielę w Wąbrzeźnie, dokąd przyjechał samochodem z Chełmna. Pobyt p. Świtalskiego był ściśle prywatny. (x)

— **Na zjazd Podoficerów do Wilna** wysłano z Wąbrzeźna delegata, **p. Kilanowskiego.** (-)

— **Sokoli i Sokolice** z Wąbrzeźna, brali udział w zlocie Sokołów w Chełmży. Również Towarzystwo Cyklistów „Pogoń“ brało udział w chełmżyńskich wyścigach kolarskich. (-)

— **Złodziej kur.** Przytrzymany został niejakiś **Stanisław Kinik z Szenwaliżny,** pow. Grudziądz, mając w worku kilkanaście kurczaków. Kinik zeznał, że kurczaki skradł w nieznanej mu miejscowości i nie wie też na czyją szkodę. (x)

JESZCZE ZAMIESZKI W INDJACH.
Obrazek nasz przedstawia trasport rannych w Bombaju.

— **Podczas ostatniej burzy** zimny grom uderzył w domki robotnicze pod Czystochlebiem, nie wyrządzając na szczęście poważniejszych szkód. (x)

— **Nadzwyczajne walne zebranie Bractwa Strzeleckiego,** jakie odbyło się ubiegłej soboty w Strzelnicy, wybrało nowego prezesa, w osobie p. **Stanisława Chwiałkowskiego.** Wobec tego, że dotychczasowy zarząd poprzednio podał się do dymisji, odbędzie się w sobotę drugie, tym razem zwykłe walne zebranie, na którem zostanie zarząd uzupełniony. Nowy prezes przedstawił plan dalszej pracy oraz szybkiego spłacenia długów, co zebrali przyjęli z aplauzem. Przyjęto też nowych członków Bractwa i to: pp. **Guldę, Grzegorczyka i Orzechowskiego,** których wprowadził do grona p. prezes przez podanie ręki. Po wolnych głosach zebranie zakończono. (x)

— **Prędzej powiadomić!** W piątek w południe przez całą godzinę nie było światła. Zarządowi Elektrowni musimy wpisać do pamiętnika (by raz na zawsze spamiętano), że gdy następuje przerwa w dostarczaniu prądu — czy z winy tutejszej elektrowni czy z winy Gródka, zakłady pracujące bez przerwy powinny być **wcześniej** o tem powiadomione, by przez późne zawiadamianie, zakłady nie stały bezradne!

— **Nadzwyczajne posiedzenie Rady Miejskiej** zwołane zostało na dziś, poniedziałek, godzinę 20-tą do sali obrad Rady Miejskiej. (-)

— **Imprezy Koła Związku Inwalidów Wojennych.** Wczoraj, dzięki wysiłkom tutejszego Koła **Związku Inwalidów Wojennych Rzplitej Polskiej,** urządzona została zabawa ogrodowa w ogrodzie p. Twardowskiego (mleczarnia). Pomimo tego, że zarząd uczynił wiele, by zabawę jak najwięcej urozmaicić, a temsamem zadowolić gości, nie przybyło obywatelstwo, które, w pierwszym rzędzie powinno popierać Inwalidów, tych, co krew przelewali na polach walki o bliźnich mienie. Wśród wielu niespodzianek na wczorajszej zabawie były: koło szczęścia, losy loterji fantowej, które najgorliwiej sprzedawane były przez panie: **Łukiewską, Falaszkównę i Wojnowską.** Przygrywała orkiestra „Biały Orzeł“ z Książek.

Wieczorem odbył się dalszy ciąg zabawy w sali p. Kaczyńskiego. I tu nie dopisało społeczeństwo. Kiedyż nareszcie otrząśniemy się z tej bierności względem inwalidów??

— **Zebranie Koła Zw. Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej** odbyło się wczoraj, pod przewodnictwem p. prezesa **Guldy,** który podał do wiadomości ważną sprawę o rentach. Sprawę tę podajemy w całości poniżej.

OKÓLNIK DO WSZYSTKICH KÓŁ I GRUP ZWIĄZKU INWAL. WOJ. R. P. NA POMORZU.

Stwierdziliśmy, że sprawy rentowe w Wielkopolskiej Izbie Skarbowej zalegają w zastraszający sposób i wszelkie interwencje poszczególnych zarządów kół i grup, jak również zarządu wojewódzkiego nie odnoszą pożądanego rezultatu.

Celem usunięcia obecnego dla rentobiorców szkodliwego stanu, zarząd wojewódzki pomorski wspólnie zarządem wojewódzkim w Poznaniu ma w najbliższych dniach podjąć energiczną akcję u władz miarodajnych.

Dla umożliwienia zarządowi wojewódzkiemu operowania konkretnym materjałem, prosimy o nadesłanie najpóźniej do **dnia 5 sierpnia br.** wykazu spraw, które zalegają ponad dwa miesiące w Wielkopolskiej Izbie Skarbowej niezałatwione.

Wykazy winny zawierać następujące dane: 1) Imię i nazwisko. 2) Dokładne miejsce zamieszkania. 3) Nr. karty ewidencyjnej względnie Nr. akt. 4) Data wniesienia podania i ewentl. l. dz. 6) O jaką rentę się ubiega (inwalidzką, wdowią, rodzicielską, sierocą, dodatek na wyższą grupę rodzinną, koszta podróży itp.).

Kładziemy szczególny nacisk, by wykazy zostały jaknajbardziej szczegółowo i czytelnie wypełnione i nadesłane dziś jeszcze.

— **„Wiadomości z Konnersreuth“.** Pod powyższym tytułem wyszła broszurka **ks. Wielewskiego** z Wąbrzeźna. Broszurkę tę prosimy żądać wszędzie. (x)

Z POWIATU

— **Wielkie Radowiska.** (Kradzież kur). W nocy z czwartku na piątek, skradziono u p. Szczepanowskiego kilkanaście kurczaków. (!)

KINO — SŁOŃCE

Wielki film wojenny pt.:

„MIŁOŚĆ W OGNIU“.

W roli tyt. **Ryszard Barthelmess.**

— **Łabędź.** (Kradzież). U p. Brzezińskiego, nauczyciela, gdy ten był na wakacjach, zakradli się złodzieje i wynieśli rozmaite rzeczy w wartości około 400 złotych. Za sprawcami kradzieży posterunek policji prowadzi dochodzenia. (-)

Z NASZEJ DZIELNICY

— **Grudziądz.** (Pomysłowy oszust). Niezwykły sposób zarobkowania na naiwności ludzkiej wybrał sobie niej. Bronisław Bąkowski, zamieszkały w Rządzu pow. Grudziądz. Mianowicie jeździł on po Pomorzu i wyszukiwał posiadaczy dolarówek, którym przynosił wesołe i pocieszające wieści o wygranej premji i t. p. banialuki, zaś na koszta manipulacyjne, znaczki stemplowe (które przecież zawsze są potrzebne) i inne wydatki wyłudzał od naiwnych, bo tylko od takich się łatwo wyłudza różne kwoty, na które wystawiał bardzo nieudolne pokwitowania. Bąkowski wreszcie dostał się w ręce tut. wydziału śledczego policji. Wzywa się niniejszem wszystkich poszkodowanych, aby zgłosili się do Wydziału śledczego w Grudziądzu lub porozumieli się listownie.

— **Toruń.** (Zmiany na stanowiskach urzędowych). Rudolf Marcin Paciorkowski, prowizoryczny starosta grodzki w Grudziądzu, zwolniony został z tego stanowiska i mianowany radcą wojewódzkim w urzędzie wojewódzkim pomorskim. — Teodor Montwiłł, referendarz w starostwie powiatowem w Świeciu, przeniesiony został do starostwa grodzkiego w Grudziądzu z poruczeniem mu kierownictwa tegoż starostwa.

— **Kartuzy.** (Piorun zabił dziewczę). Złowrogo najeżyło się chmurami niebo nad Kartuzami i okolicą w środę 3 0lipca po południu. Ołowiane, ciężkie chmury bryznęły z siebie obfitą strugą deszczu, grubą warstwą gradu, ogniem, ranami, śmiercią. Gospodarz Byczkowski ze Smętowa przed deszczem skrył się za rząd snopków świeżo zżętego żyta, skulone przy nim usiadły 2 córki: 14-letnia Agnieszka i 7-letnia Józefa. Nieszczęśliwych w ukryciu dosięgnął grom, który trupem położył Agnieszkę, dotkliwie poparzył na całem ciele Józefę i spowodował porażenie prawej nogi u ich ojca. Na domiar nieszczęścia zapalił piorun rząd snopków. W ostatniej chwili oprzytomniał nieszczęsny ojciec i z wielkim wysiłkiem odciągnął z płomieni swe córki. Ogień ugasili zacni sąsiedzi. Na miejsce wypadku przybył niezwłocznie dr. Borowski, który udzielił porażonym pierwszej pomocy.

— **Puck.** (Żmije kąsają). W zeszłym tygodniu zaszedł wypadek ukąszenia przez żmiję w Pucku. Do przewiezienia szczepionki użyto natychmiast samolotu, dzięki któremu bezpośrednia pomoc przyczyniła się do ocalenia życia ludzkiego. Samolot ten (sanitarny) został ufundowany przez społeczeństwo toruńskie.

— **Świecie.** (Obrabowanie dzierżawcy). W nocy wtargnęło kilku uzbrojonych w rewolwery bandytów przez okno do mieszkania p. Głowackiego, a sterroryzowawszy przebudzonego gospodarza, związali go i zmusili do wydania kluczy od ogniotrwałej kasy; zabrawszy nieznaczną gotówkę, browning i dubeltówkę, bandyci zbiegli pod ochroną nocy. Władze policyjne wszczęły pościg za zbrodniarzami.

— **Starogard.** (Strajk robotników). W ostatnich dniach wybuchł strajk w fabryce obuwia „Falorjencja“ oraz w fabryce mebli w Starogardzie. W fabryce obuwia strajkują wszyscy pracownicy w ilości 71 osób, zaś w fabryce mebli 60 osób. Strajk wybuchł na tle ekonomicznem, ponieważ pracodawcy obniżyli płace o 6 procent. Strajkiem kieruje prezes ZZP. Jan Roszak ze Starogardu. Robotnicy są zorganizowani w ZZP. oraz w Wolnych Związkach.

WIADOMOŚCI Z GOLUBIA.

SPROSTOWANIE.

W n-rze 86 „Głosu Wąbrzeskiego“ z dnia 26 lipca 1930 w „Wiadomościach z Golubia“ znajduje się notatka p. t. „Kłopoty cechu stolarskiego“, nosząca znamiona fałszu przeciwko mnie. Wobec tego prostuję, jak następuje:

Prawdą jest, że jeden z moich uczni będzie wyzwalany. Nieprawdą jest, jakobym w Golubiu zredukowany został „przez miejscową komisję cechu stolarskiego“. Prawdą jest natomiast, że jak w Działdowie (skąd przybyłem) tak w Golubiu jestem mistrzem stolarskim i żadna komisja cechu stolarskiego mnie nie „zredukowała“.

Stwierdzić przytem muszę, że jest to napaść osobista przeciwko mnie, kierowana przez nieuczciwą, kłamliwą konkurencję, która łatwo oprzeć się może o sąd.

(—) Jan Zakrzewski, mistrz stolarski w Golubiu.

Z CAŁEJ POLSKI

KS. KARD. HLOND OBYWATELEM HONOROWYM MYSŁOWIC.

Rada miejska uchwaliła jednogłośnie nadać obywatelstwo honorowe miasta Mysłowic prymasowi Polski kard. Hlondowi. Równocześnie rada postanowiła nazwać jedną z ulic miasta imieniem kard. Hlonda.

— **Inowrocław.** (Rzucił się pod pociąg). Onegdaj rzucił się pod pociąg na linji Inowrocław — w Rogoźnie Władysław Rehlis i poniósł śmierć na w ogoźnie Władysław Rehlis i poniósł śmierć na miejscu. Powody targnięcia się na życie są nieznane.

— **Kielce.** (Akt oskarżenia duchownych „kościoła narodowego“). Prokuratura sądu okręgowego w Radomiu doręczyła akt oskarżenia duchownym kościoła narodowego Adamowi Jurgielewiczowi z Tarłowa, Czesławowi Skibińskiemu z Osówki. Akt oskarżenia zarzuca im, że w czerwcu roku bież. swojem zachowaniem się i przemówieniami w Tarłowie spowodowali rozruchy ludności skierowane przeciwko duchowieństwu katolickiemu, oraz napad na posterunek P. P. Proces jako pierwszy tego rodzaju w Polsce budzi duże zainteresowanie i odbędzie się w sądzie powiatowym w Lipsku Opatowskim 2 sierpnia br.

— **Kowel.** (Krwawe porachunki sąsiedzkie). Corocznie z rozpoczęciem żniw spływa wieś wołyńska krwią na tle sporów granicznych.

Wczoraj zanotowano dwie zbrodnie. We wsi Głuchy w powiecie kowelskim podczas sprzeczki o granicę łąki odciął kosą głowę sąsiad sąsiadowi.

W Małwiejskach pod Łuckiem bracia Iwan i Aleksander Matwiejczukowie uderzeniami drągów w głowę zamordowali sąsiada Andrzeja Deniczuka, który skradł z ich pola niewielką ilość żyta. Morderców aresztowano.

Z EKRANU.

„Tajemnica panny Mary“ czyli **„Historja serc“**. Dramat w dziewięciu wielkich aktach według słynnej powieści. Pawła Langescheidta.

Streszczenie: Albert Perrin był współwłaścicielem wielkiegc magazynu mód w Paryżu pod firmą „Perin et Clements' Srogi dla otoczenia nie potrafił sobie zjednać miłości jedynego syna Andrzeja, który też potajemnie opuścił dom rodzi ielski i wyemigrował do Ameryki. Minęło lat 16. Otrzymawszy reprezentację poważnej firmy amerykańskiej na Francję, Andrzej powrócił do Paryża z ukochaną żoną Mary i paroletnim synkiem Jirusiem. Stary Perrin, spotkawszy przypadkowo syna, ucieszył się bardzo i zaprosił go do siebie. Perrin począł snuć marzenia na przyszłość, które streszczały się w małżeństwie Andrzeja z córką jego wspólnika Ireną. Nie chcąc sprawić przykrości, Andrzej zataił przed nim narazie że jest żonaty i ma dziecko. Mary zaś, jako sprytna kobiecinka uciekła się do podstępu i wstąpiła w służbę do domu teścia w charakterze gospodyni, i spodziewając się zaskarbić sobie sympatję starego i dzięki temu ułatwić mężowi wyznanie prawdy. Rzeczywistość przeszła oczekiwania Mary. Perrin nietylko ją polubił, lecz zakochał się w niej miłością namiętną, ostatnią.

Dalszy ciąg opowie ekran.

RUCH TOWARZYSTW

— **Bractwo Strzeleckie.** Walne zebranie Bractwa Strzeleckiego z niżej podanym programem odbędzie się w sobotę, dnia 9 bm. o godz. 8 wiecz. w „Strzelnicy“. W razie niedostatecznej ilości członków nastąpi po pół godzinnej przerwie następne walne zebranie, którego uchwały stają się prawomocne. Program: 1) Zagajenie. 2) Wybór całego zarządu (prócz prezesa). 3) Zmiana statutu. 4) Sprawa loterji. 5) Wolne głosy i zamknięcie. Zarząd.

— **Baczność Młodzież Męska!** Plenarne zebranie Stow. Kat. Młodzieży Męskiej odbędzie się w środę, dnia 6-go b. m. o godz. 8-ej wiecz. w sali wikarjówki. Z powodu bardzo ważnych spraw przybycie wszystkich pożądane. Zarząd.

— **Baczność!** Lekcje śpiewu Tow. Śpiewu Młodzieży Żeńskiej „Św. Cecylji“ w Wąbrzeźnie odbywają się nadal we wtorki i czwartki o godz. 7,30 wieczorem w salce wikarjówki. Zarząd.

— **Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej** zwiedziło wczorajszej niedzieli muzeum p. Mieczkowskiego w Niedźwiedziu. (x)

NOTOWANIA GIEŁDY PŁODÓW ROLNICZYCH w POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 4 VIII. 1930 r.

100 kg. w ładunkach wagonowych parytet Poznań.

Żyto	19,80—20,10
Pszenica	38,00—41,00
Jęczmień zw.	19,50 - 22,00
Jęczmień brow.	00,00—00.00
Owies	22,60—23,00
Mąka żytnia 65% z work. stan.	00,00—00,00
Mąka pszenna 65% z work.	73,50—77,50
Otręby żytne	13.50—14,50
Otręby pszenne	16,00 - 17,00

Druk i nakład: „Głos Wąbrzeski“ B. Szczuka — Wąbrzeźno
Redaktor odpowiedzialny: Alfons Szczuka — Wąbrzeźno
Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności